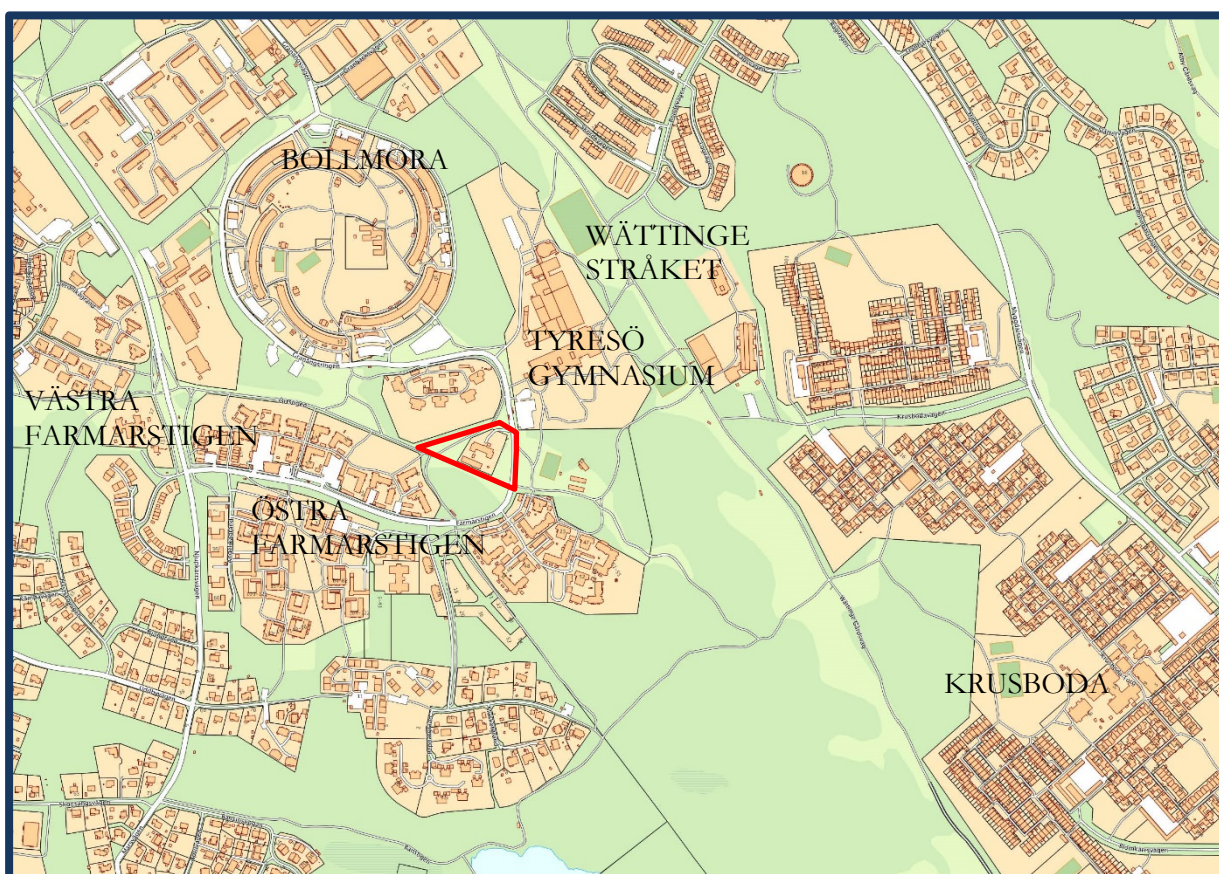

PLANBESKRIVNING TILLHÖRANDE DETALJPLAN FÖR

Förskolan Kardemumman

Fastigheterna Näsby 4:1530 samt del av Näsby 4:1469
Inom Tyresö kommun, Stockholms län

Översiktskarta med planområdet markerad i röd färg.

Tyresö kommun

Samhällsbyggnadskontoret • 135 81 Tyresö

Tel 08-5782 91 00 • plan@tyreso.se

www.tyreso.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

OM DETALJPLANEN	4
Detaljplanens handlingar	4
Förfarande och planprocess	4
Syfte	4
Huvuddrag	4
Bakgrund	5
PLANDATA	6
Lägesbestämning och areal	6
Markägoförhållanden	6
Riksintressen	7
Översiktsplan	7
Gällande detaljplan	7
Undersökning av miljöpåverkan (MKB upprättas inte)	8
Beslut om betydande miljöpåverkan	8
Miljökvalitetsnormer (MKN)	8
NULÄGE, PLANFÖRSLAG OCH KONSEKVENSER	10
Bebyggelse	10
Barnkonsekvenser	12
Natur och landskapsbild	13
Gator, trafik och parkering	14
Kollektivtrafik	15
Dagvatten	15
Miljö, hälsa och säkerhet	20
Förorenad mark	20
Radon	20
Buller	20
Geotekniska förhållanden	21
Kulturmiljö	22
Fornlämningar	22
Service	23
PostNord	23
Teknisk försörjning	23
Infrastruktur	23
Planbestämmelser	23

GENOMFÖRANDE, EKONOMI & ANSVAR.....	26
Genomförande	26
Genomförandetid.....	26
Tidplan för genomförande.....	26
Organisatoriska frågor.....	26
Huvudmannaskap.....	26
Fastighetsrättsliga frågor.....	27
Markägoförhållande.....	27
Fastighetsreglering/ fastighetsbildning.....	27
Rättigheter och gemensamhetsanläggningar	27
Ansökan	27
Tekniska frågor.....	27
Utbyggnad av allmän platsmark samt kvartersmark	27
VA-utbyggnad.....	27
EI- Fiber- Belysning- och teleledningar	28
Uppvärmning	28
Avfall.....	28
Etablering	28
Ekonomiska frågor	28
Planavgift.....	28
Bygglov.....	29
Fastighetsbildning.....	29
Vatten och avlopp (VA).....	29
EI, Tele och Fiber	29
Medverkande tjänstemän	29

OM DETALJPLANEN

Detaljplanens handlingar

Till detta detaljplaneförslag hör följande planhandlingar:

- Planbeskrivning (detta dokument)
- Plankarta i storlek A2 i skala 1:500

Detaljplanen grundas på följande dokument:

- Undersökning av miljöpåverkan
- Fastighetsförteckning (finns på samhällsbyggnadskontoret)
- Dagvattenutredning för detaljplan vid förskolan Kardemumman, WRS (2020-04-02) inklusive uppdaterad bilaga 3_2020-09-25
- PM Geoteknik, Iterio (2020-10-09) inklusive bilagor; MUR geoteknik, MUR Bilagor, G-10.2-01 och G-10.1-01
- Kvalitetsprogram Förskolan Kardemumman
- Samrådsredogörelse Förskolan Kardemumman
- Granskningsutlåtande Förskolan Kardemumman

Förfarande och planprocess

Detaljplanen har tagits fram med standardförfarande enligt PBL (2010:900) i dess lydelse enligt SFS 2020:603. Detaljplanen har vunnit laga kraft.

Skede/beslut	Datum
Beslut om planbesked (MSU)	2017-12-12
Beslut om planuppdrag och samråd (MSU)	2018-10-17
Samråd	2020-05-12 – 2020-06-09
Beslut om granskning (SU)	2020-11-18
Granskning	2020-11-27– 2020-12-18
Beslut om antagande (KS)	2021-03-09
Laga kraft	2021-04-07

Syfte

Syftet med detaljplanen är att utöka den befintliga förskolans kapacitet från 70 barn till cirka 160 barn. Det innebär att förskolefastigheten och byggrätten utökas.

Huvuddrag

Detaljplanen innebär att en del av planområdet får en ändrad markanvändning från park till förskola. Det betyder att den befintliga gång- och cykelvägen väster om förskolan flyttas närmare skogsbrynet. Förslaget innebär även att tre våningar möjliggörs, varav en våning är till för teknikutrymmen.

Detaljplanen görs för framtida behov och utgångspunkten är att bygga kommunens konceptförskola. När det finns ett behov av att utöka antalet förskoleplatser så kommer den befintliga förskolan att rivas och konceptförskolan byggs i dess ställe.

Till detaljplanen har ett kvalitetsprogram tagits fram som behandlar gestaltningsidéer för byggnadens samt gårdens utformning.

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte innebära någon betydande miljöpåverkan som avses i miljöbalkens 6 kap. 5-6§§, med beaktande av Miljöbedömningsförordningen 2017:966.

Bakgrund

Tyresö kommuns fastighetsavdelning inkom med en ansökan om planbesked i oktober 2017 med önskemål om att möjliggöra en utökning av den befintliga förskolan Kardemumman på fastigheten Näsby 4:1530. Både fastigheten Näsby 4:1530 och Näsby 4:1469 är i kommunal ägo och förskolan Kardemumman drivs i kommunal regi. Fastigheten Näsby 4:1530 ligger på Farmarstigen 4 i Bollmora, mellan Farmarstigen och Örtstigen.

Inom planområdet finns det en tegelbyggnad från 1990 samt en provisorisk förskolepaviljong med ett tidsbegränsat bygglov från 2016.

Enligt prognoser från kommunens barn- och utbildningsförvaltning finns ett behov av fler förskoleplatser inom kommunen, särskilt inom de centrala områdena. Ett behov som kommunen har ansvar att lösa. Behovet ökar med förtätningen av Granängsringen och utbyggnaden av Wättingestråket. Avsikten med planen är att utöka förskolans kapacitet.

PLANDATA

Lägesbestämning och areal

Planområdet ligger i stadsdelen Bollmora på Farmarstigen 4 och angränsar till bostadsnära naturområden och vägen Farmarstigen. Omkringliggande bebyggelse består av flerbostadshus i varierande höjder. Planområdet ligger inom ett viktigt gång- och rekreationsstråk, Farmarstigens kilområde. Planområdet omfattar en yta på cirka 9800 kvm och består idag av förskola, förskolegård, en skogsdunge, gångväg, gräsyta, parkeringsplatser samt provisorisk paviljong i söder.

Flygfoto över området. Planområdet är markerat med röd linje

Markägoförhållanden

Karta som visar planområdet markerat med röd linje och fastigheten Näsby 4:1530 markerad med blå linje. Resterande yta inom planområdet tillhör fastigheten Näsby 4:1469

Fastigheter som berörs av detaljplanen.

- Fastighet Näsby 4:1530 som ägs av Tyresö kommun
- Del av fastighet Näsby 4:1469 som ägs av Tyresö kommun

Riksintressen

Planområdet ligger inom riksintresse för totalförsvaret avseende flyghinder/höga objekt. Utanför sammanhållen bebyggelse är alla objekt med en totalhöjd på över 20 meter definierade som höga objekt. Inom sammanhållen bebyggelse är alla objekt med en totalhöjd över 45 meter definierade som höga objekt. Ingen bebyggelse med en höjd på över 20 meter planeras. Området berör inga övriga riksintressen.

Översiktsplan

Tyresö kommuns översiktsplan (2017) pekar ut större delen av planområdet som tät bebyggelse. Översiktsplanen beskriver att offentlig service som förskola bör förbättras inom kommunen. Förskolor ska planeras så att de är lättillgängliga och har god kontakt med omgivande natur. Översiktsplanen pekar även ut Farmarstråket som ett grönstråk med syfte att stärka spridningskorridoren och rekreativstråket.

Samhällsbyggnadskontorets bedömning är att den föreslagna utvecklingen är förenlig med översiktsplanens intentioner och att det gröna sambandet kan stärkas med en utveckling av förskolegården även om en del av befintlig parkmark planläggs för förskola.

Gällande detaljplan

Detaljplan nr 233 gällde för planområdet till dess att denna detaljplan vann kraft och därmed ersatte detaljplan nr 233. Genomförandetiden har löpt ut för detaljplan nr 233.

- Detaljplan för Barnstuga i Östra Farmarstigen, nr 233. Detaljplanen vann laga kraft 1990-06-08.

Detaljplanen medgav Park (Parkområde), S (Barnstuga) och lokal gata (Gata för lokal trafik). Inom området för Barnstuga angavs även att en våning var tillåten.

Utsnitt från detaljplan, nr 233

Undersökning av miljöpåverkan (MKB upprättas inte)

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte innebära någon betydande miljöpåverkan som avses i miljöbalkens 6 kap. 5-8§§, med beaktande av Miljöbedömningsförordningen 2017:966.

I miljöbalkens 3 och 4 kap. anges att mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför god hushållning ur allmän synpunkt. Den sammanfattande bedömningen av planens konsekvenser är att detaljplanen är förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. och bestämmelser om miljö kvalitetsnormer i 5 kap. miljöbalken.

Undersökningen av miljöpåverkan finns i sin helhet som bilaga.

Detaljplanens lokalisering bedöms vara lämplig. Detaljplanen innebär ingen skada på ekologiskt känsliga områden eller riksintressen. Effekterna av planförslaget bedöms som hanterbara utan att riktvärden överskrids. Inga nationella, regionala eller kommunala miljömål åsidosätts. Planförslaget bedöms inte heller leda till några negativa effekter på människors hälsa och säkerhet. En miljöbedömning enligt miljöbalken bedöms därmed inte behöva upprättas.

Beslut om betydande miljöpåverkan

I oktober 2018 togs ett beslut om att genomförandet av detaljplanen inte bedöms innebära någon betydande miljöpåverkan. Beslutet har inte skett enligt de paragrafer i miljöbalken eller miljöbedömningsförordningen som var gällande när beslutet togs och är därför inte giltigt. Bland annat så har samråd i frågan om betydande miljöpåverkan inte skett med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen, innan beslutet fattas.

En ny undersökning av miljöpåverkan har därför tagits fram och utgjort underlag för beslut om betydande miljöpåverkan. Det formella samrådet i planprocessen och undersökningssamrådet om en betydande miljöpåverkan har skett vid samma tillfälle mellan 12 maj och 9 juni 2020. Eftersom planförslaget inte bedöms innebära någon betydande miljöpåverkan togs ett beslut i Stadsbyggnadsutskottet den 18 november 2020 att en miljöbedömning inte behöver upprättas.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

I miljöbalkens 5 kap. anges föreskrifter om miljö kvalitet som behövs för att skydda och avhjälpa skador eller olägenheter för människors hälsa och miljön.

Luft:

Konsekvenserna av detaljplanens genomförande kommer att ha en obetydlig påverkan på MKN för luft. Nuvarande riktlinjer gällande luftkvalitet i kommunen förväntas inte överstigas under en överskådlig framtid.

Vatten:

Planområdets ytvattenrecipient är Albysjön som är en del av Tyresö-Flatens ytavrinningsområde, Tyresås vattensystem. Tyresö kommun har klassificerat Albysjön som ett vattenområde som är mycket känsligt för ökad belastning av näringsämnen och föroreningar (Tyresö kommun, 2019). Albysjön är däremot inte klassad enligt

vattendirektivet (VISS Vatteninformationssystem Sverige, 2020) men är en del av det klassade vattendraget Tyresån.

Tyresån bedöms ha otillfredsställande ekologisk status. Klassningen baseras på miljökonsekvenstypen morfologiskt tillstånd och kontinuitet. För miljökonsekvenstyp morfologiskt tillstånd är fisk den utslagsgivande kvalitetsfaktorn och har måttlig status. För kontinuitet är kvalitetsfaktorn konnektivitet som har dålig status. Miljökonsekvenstyperna övergödning och flödesförändringar har bedömts till måttlig status. Tyresån uppnår inte god kemisk status på grund av de överskridande ämnena PFOS, kvicksilver och bromerad difenyleter. God ekologisk status ska vara uppnådd till 2027. Tidsfristen är förlängd på grund av att det är tekniskt omöjligt att uppnå god status för näringsämnen till 2021. God kemisk status bedöms kunna uppnås till 2021 med undantag för bromerade difenyleter och kvicksilver. Dessa ämnen bedöms överskrida gränsvärdena i hela landet.

Möjligheterna till fördröjnings- och reningsåtgärder inom planområdet anses vara goda. En dagvattenutredning har tagits fram där åtgärder som föreslås är växtbäddar, genomsläpplig beläggning och träd i skelettjord. Se mer information under avsnittet om dagvatten.

NULÄGE, PLANFÖRSLAG OCH KONSEKVENSER

Bebyggelse

Nulägesbeskrivning

Inom planområdet finns det en tegelbyggnad med en byggnadsarea på cirka 525 kvm från år 1990 som inhyser förskoleverksamhet. Den befintliga förskolebyggnaden är uppförd i ett plan med en byggnadshöjd om cirka 3,0 meter. Det finns även en provisorisk förskolepaviljong i ett plan, på cirka 350 kvm med ett tidsbegränsat bygglov från år 2016. Två avdelningar har idag sin verksamhet i paviljongen. Förskoleverksamheten inrymmer idag 70 platser.

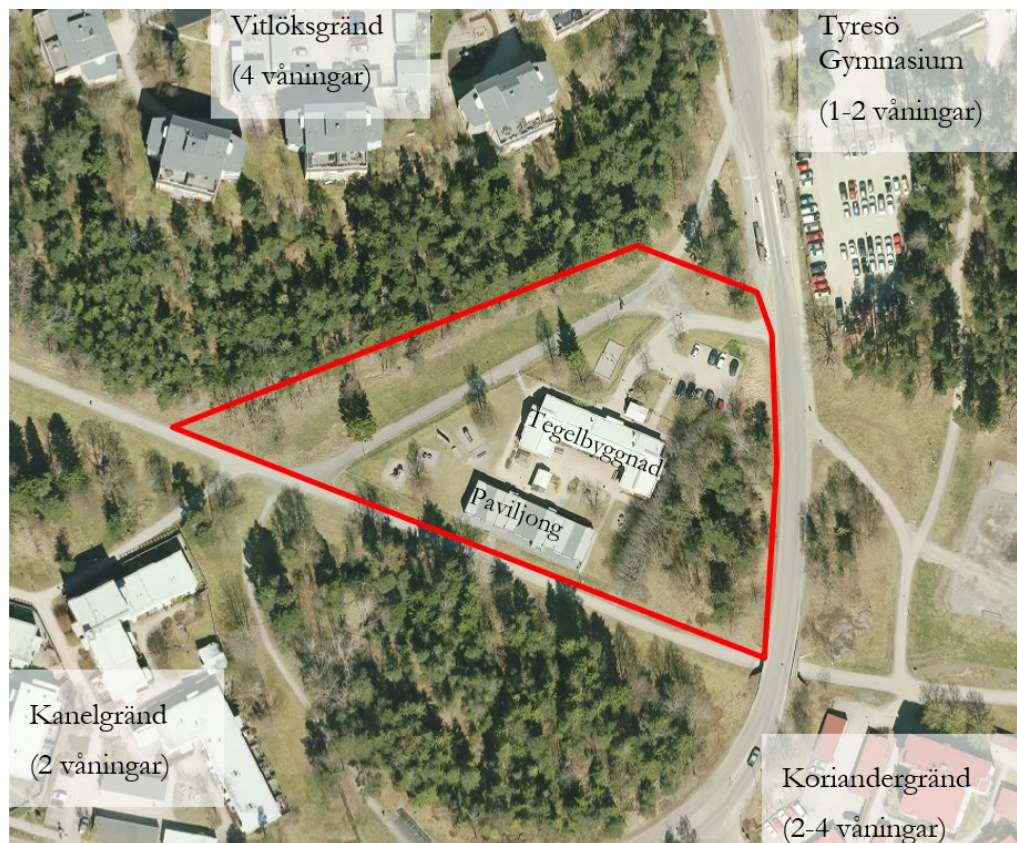

Foto över den befintliga förskolan i tegel och paviljongen i mörkblått. Fotot är taget från gång- och cykelvägen, Örtstigen.

Foto över den befintliga förskolan i tegel och paviljongen i mörkblått. Fotot är taget från korsningen mellan gång- och cykelvägen, Örtstigen och Farmastigen.

Den omgivande bostadsbebyggelsens höjd varierar mellan två till fyra våningar. Sydost om planområdet finns bostadsområdet vid Koriandergränd med radhus i två våningar samt fyra våningshus. Sydväst om planområdet vid kanelgränd finns det ett radhusområde med två våningar samt vård- och omsorgsboendena Krusmyntan och Villa Basilika. Nordväst om planområdet finns bostadsområdet Vitlöksgränd med fyra våningshus. Nordost om planområdet finns Tyresö gymnasium. Bostadsbebyggelsens placering och skala gör att byggnaderna inte dominerar landskapet utan förhåller sig till det omgivande grönområdet. Det pågår även nybyggnation av bostäder söder om planområdet och det planeras nya bostadsområden norr om planområdet.

Flygfoto över området samt det ungefärliga planområdet markerat i rött.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget möjliggör en utökning av befintlig förskoleverksamhet från 70 till 160 förskoleplatser. Det innebär att detaljplanen kommer att medge en större yta för förskolans verksamhet, med en större byggrätt och en nockhöjd som innebär att förskolan kan uppföras i tre våningar, varav en våning är till för teknikutrymmen.

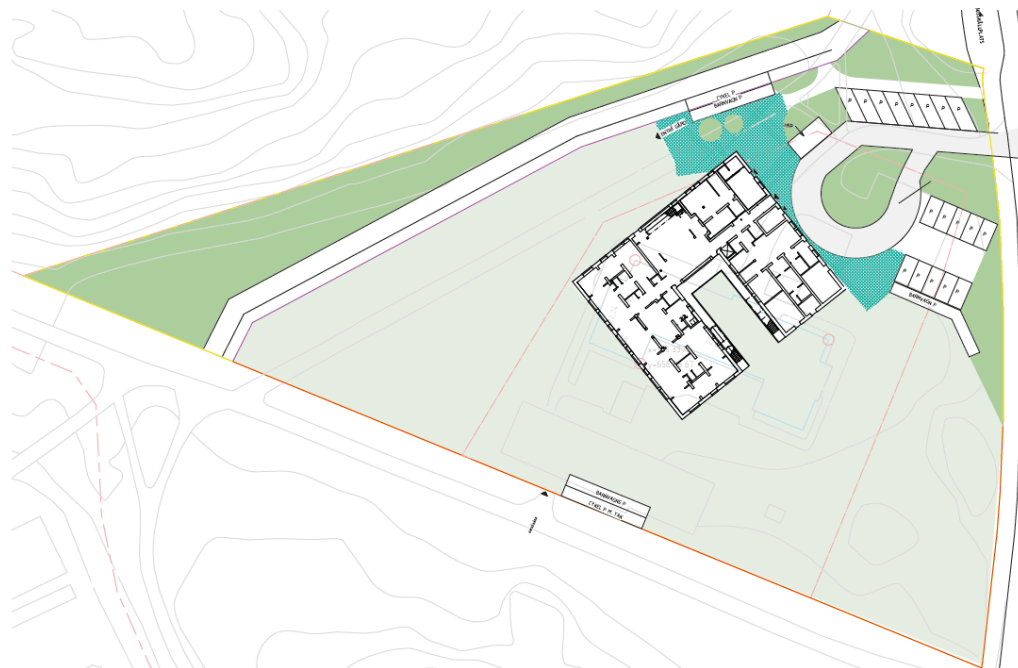
Förskolan är belägen i ett grönt stråk med avstånd till omgivande bebyggelse. Placeringen, som en ensam byggnad mitt i stråket, ger byggnaden en möjlighet att forma platsens karaktär. Byggnadens utformning och gestaltning blir därför viktig eftersom byggnaden blir karaktärsskapande för platsen som helhet.

Fasadgestaltning för förskolan har utgått ifrån:

- Att byggnaden ska vara hållbar och signalera hållbarhet
- Att stärka grönstråket
- Naturnära och lekfulla kvalitéer
- Intressant och synlig

- Den lilla skalan, barnens perspektiv

Förslaget innebär att befintlig förskola och förskolepaviljongen rivs och att Tyresö kommuns konceptförskola byggs i dess ställe. Konceptförskolan har volymen av en kub med en entrégård i mitten. Förslaget ger en friyta på cirka 5000 kvm (cirka 31 kvm per barn). Förslaget är en förbättring i jämförelse med nuvarande verksamhet, då verksamheten redan idag har begränsade ytor både inomhus och utomhus.

Illustrationen visar konceptförskolan. Observera att skissen är ett förslag och kan komma att förändras (framtagen av Tyresö kommun baserat från underlag från Tengbom och Cedervall Arkitekter, 2020)

Barnkonsekvenser

Nulägesbeskrivning

Platsen för befintlig förskola är belägen intill tätbebyggt område och kollektivtrafik, vilket gör att förskolan kan tillgodose ett stort upptagningsområde. Samtidigt har förskolan direkt närhet till omgivande natur och förskolan kan nås via säkra gång- och cykelvägar utan att gator med hög trafikintensitet behöver passeras vilket är något kommunen strävar efter. Idag är förskolegården liten och har ofta problem vid högintensiva regn. Det finns problem med den nuvarande angöringen vilket innebär korsande flöden mellan bilar, gående samt backande lastbilar. Det finns potential på platsen men den nuvarande lösningen har vissa brister.

Planförslag och konsekvenser

Med det nya förslaget kan förskolegården utökas och utformas med en hög grad av variation och utmaningar. En förskolebyggnad som är placerad i fastighetens norra del gör att gården kan utnyttjas bättre, samtidigt som fler barn har möjlighet att gå i förskola nära sin bostad. Förskolans angöring kommer att utformas med vändslinga och korsande flöden minimeras. Förskolans planlösning har utformats utifrån att avdelningarna ska kunna samarbeta lättare. Detta innebär en effektivare och tryggare verksamhet för barnen.

Natur och landskapsbild

Nulägesbeskrivning

Planområdet utgörs främst av en öppen gräsyta samt kuperad naturmark. Inom förskolegården finns det ett par träd planterade i syfte att skugga delar av förskolegården. En del utav den förskolegård som nyttjas av verksamheten är ianspråktagen parkmark. Utanför den ianspråktagna parkmarken finns en mindre gång- och cykelväg. Öster om förskolan finns ett skogsparti som är planlagd som parkmark. Området utgör en visuell barriär mot vägen, Farmarstigen. Här växer sly, löv- och barrträd. Här finns även större stenblock. Terrängen är kuperad.

Friytan inom förskolegården är idag på cirka 32 kvm/barn. Boverket rekommenderar en friyta på 40 kvm/barn. Dagens förskolegård uppfyller inte rekommendationen.

Väster om planområdet, inom en privat fastighet finns ett mindre skogsområde på kuperad mark. Söder om planområdet finns ett mindre område med blandskog. Planområdet ligger inom Farmarstråket som är ett rekreationsstråk för människor och en spridningskorridor. I väster ansluter stråket till Farmarstigens värdekärna och i öster ansluter stråket till Barnsjöområdets värdekärna. Farmarstråket består av parkområden, som domineras av öppna gräsmattor, och barrskogsmarker mellan bebyggelse och har idag ett svagt grönt samband men det ska utvecklas och förstärkas. Inom planområdet finns inga ekologiskt, kulturellt eller socialt särskilt känsliga miljöer med högt klassade värden eller riksintressen.

Foto taget från cykelvägen väster om förskolan. Fotot visar den del av ianspråktagen parkmark och lekanläggning samt förskolebyggnad och paviljong i bakgrunden

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget innebär att cirka 4000 kvadratmeter parkmark omvandlas till förskolegård. Skogspartiet i planområdets östra del, kommer att planläggas för förskola och ingå i förskolegården. För att bevara växtligheten och inte minska det gröna sambandet så regleras området med prickmark, en planbestämmelse om marklov för trädfallning samt en bestämmelse om att markens topografi och naturmarkens karaktär ska bevaras.

I och med planförslaget skapas förutsättningar att stärka vissa värden i det gröna sambandet då förskolegårdens utformning ska gynna spridning av barrskogslevande arter. För att stärka sambandet ska inhemska arter användas som bland annat bärande buskar och ängsblommor. Val av växter kommer att tas fram i samband med projekteringen av förskolan. Den tillfälliga förskolepaviljongen ska rivas och det innebär större möjligheter att förstärka det gröna sambandet. En planbestämmelse om att marken inte får förses med byggnad placeras där den befintliga paviljongen finns i nuläget.

En förskola på 160 barn kommer att innebära slitage på utemiljön men med tåliga växter, upphöjda planeringar och en genomtänkt placering av växterna så finns det möjlighet att utveckla vissa värden. Detaljplanen anses inte hindra en utveckling av det gröna stråket. En utveckling av förskolegården blir en del i att stärka stråkets rekreativa värden. Förskolan blir en målpunkt längs stråket där förskolegården ska kunna användas vid tidpunkter då förskolan inte bedriver sin verksamhet.

Förskolegården kommer att delats in i zoner med lek anpassad till den befintliga naturen och de topografiska förhållandena. Den södra delen av området är plan vilket möjliggör för gräsytor, bollspel, lekutrusning med mera. Den västra delen av området kommer istället att bevara sin kuperade terräng och utgöra en mer utmanande del av förskolegården. Gården ska planteras med träd för att säkerställa bra ljus- och skuggförhållanden på gården.

Förslaget med konceptförskolan innebär en friyta på cirka 31 kvm/barn men friytan uppfyller inte Boverkets riktlinje om 40 kvm/barn. Kommunens bedömning är att andelen friyta på ca 31 kvm/barn är tillräcklig på grund av förskolans placering i grönstråket, som ger verksamheten möjlighet att kunna använda sig av närnaturen i området. Förskolans placering på fastigheten och möjligheten att kunna utforma en förskolegård med varierad terräng och vegetationsförhållanden innebär också att en pedagogisk miljö kan uppnås även om friytan är mindre.

Gator, trafik och parkering

Nulägesbeskrivning

Planområdet nås via bilvägen, Farmarstigen eller gång- och cykelvägen, Örtstigen. Planområdet ligger i anslutning till ett väl utvecklat vägnät av gång- och cykelvägar vilket binder ihop platsen med Tyresö centrum, Wättingestråket samt närliggande bostadsområden. Planområdet ligger cirka 20 minuters promenadväg och cirka 5 minuters cykeltur från Tyresö centrum.

Med bil tar det cirka 5 minuter att nå Tyresö centrum via Farmarstigen och Bollmoravägen eller via Njupkärrsvägen och Bollmoravägen. Det finns idag en infart till planområdet via Farmarstigen. Inom planområdet finns även 12 parkeringsplatser.

Angöring och inlastning till förskolan sker från norr. Det finns idag problem vid inlastning då lastbil och sopbil måste backa in till lastkajen. Det finns också problem med korsande flöden, då parkering för hämtning/lämning samt personalparkering ligger belägen vid sidan om vägen för lastbil. För att komma till den västra entrén måste barnen korsa vägen som lastbilen tar. Befintlig lastkaj/varumottagning har även en otillräcklig ramplösning

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget innebär att den befintliga gång- och cykelvägen väst om förskoleverksamheten flyttas ytterligare västerut närmare skogen.

Infarten till förskolan kommer att vara placerad i befintligt läge men en vändslinga kommer att anläggas och parkeringsplatserna kommer att flyttas och utökas från 12 platser till cirka 18 platser.

Förutsättningarna för sophämtning och leveranser kommer att förbättras och kunna ske utan behov av backrörelser eller korsande flöden. Föreslagen vändslinga och angöring möjliggör även vändning samt uppställningsplats för räddningstjänstfordon. Uppställningsplatsen är närmare än 50 meter från byggnaden. Lösningen kommer att uppfylla kommunens krav för avfallshantering.

Kollektivtrafik

Nulägesbeskrivning

Det finns goda möjligheter att nyttja kollektivtrafik då den närmaste busshållplatsen, Tyresö gymnasium, ligger inom 50 meters gångavstånd från planområdet. Tyresö gymnasium trafikeras främst av busslinjerna 802 och 824 men även sporadiskt av andra busslinjer. Till Tyresö centrum tar det cirka 5 minuter.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget medför inga förändringar. Planområdets läge ger goda förutsättningar för att kunna nyttja befintlig kollektivtrafik.

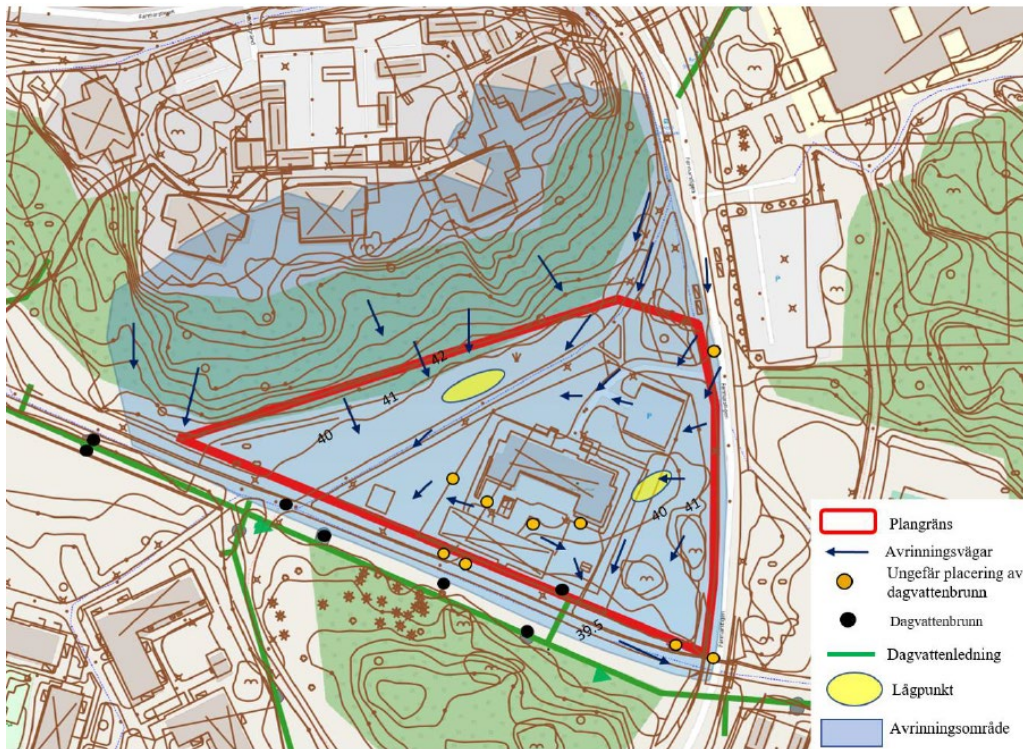
Dagvatten

Nulägesbeskrivning

Planområdets ytvattenrecipient är Albysjön som är en del av Tyresö-Flatens ytavrinningsområde, Tyresåns vattensystem. Tyresö kommun har klassificerat Albysjön som ett vattenområde som är mycket känsligt för ökad belastning av näringsämnen och föroreningar (Tyresö kommun, 2019).

Tyresån är klassad enligt vattendirektivet (VISS Vatteninformationssystem Sverige, 2020) och bedöms ha otillfredsställande ekologisk status. Klassningen baseras på miljökonsekvenstypen morfologiskt tillstånd och kontinuitet. För miljökonsekvenstyp morfologiskt tillstånd är fisk den utslagsgivande kvalitetsfaktorn och har måttlig status. För kontinuitet är kvalitetsfaktorn konnektivitet som har dålig status. Miljökonsekvenstyperna övergödning och flödesförändringar har bedömts till måttlig status. Tyresån uppnår inte god kemisk status på grund av de överskridande ämnena PFOS, kvicksilver och bromerad difenyleter. God ekologisk status ska vara uppnådd till 2027. Tidsfristen är förlängd på grund av att det är tekniskt omöjligt att uppnå god status för näringsämnen till 2021. God kemisk status bedöms kunna uppnås till 2021 med undantag för bromerade difenyleter och kvicksilver. Dessa ämnen bedöms överskrida gränsvärdena i hela landet.

Den befintliga dagvattenhanteringen inom planområdet består av ett lokalt dagvattennät med dagvattenbrunnar på förskolegården som ligger i södra delen av planområdet. Takdagvattnet från den befintliga byggnaden leds direkt till ledningsnätet. Takdagvatten från de provisoriska paviljongerna rinner ut på förskolegården till relativt nyinstallerade dagvattenbrunnar. Höjderna i området varierar mellan +41,0 m och +39,7 m (höjdsystem RH2000) och planområde sluttar mot söder. Det finns även två lokala lågpunkter inom planområdet.

Illustrationen visar befintlig dagvattenhantering inklusive flödesriktning, utklipp från Dagvattenutredning för detaljplan vid förskolan Kardemumma inklusive uppdaterad bilaga 3, WRS (2020-09-25).

Rening och fördröjning

Inom planområdet planeras dagvattenhantering så att avrinningen från 20 mm nederbörd utjämnas och renas inom kvartersmark. För planområdet har det tagits fram en dagvattenutredning som utreder planområdet samt ger förslag på dagvattenlösningar. I utredningen redovisas även dagvattenlösningarnas möjlighet att rena dagvattnet innan det avleds vidare till dagvattenledningarna.

Skyfall

Vid skyfall finns idag problem med stående vatten inom planområdet. Området fungerar idag som utjämningsyta som sedan avrinner mot Tyresö Centrum. På grund av brist på skyfallsytor är det viktigt att bibehålla utjämningsvolymen inom planområdet. Planförslaget ska även säkerställa att byggnaden inte skadas vid skyfall och att det finns möjlighet till utrymning.

Planförslag och konsekvenser

Rening och fördröjning

I syfte att undersöka fördröjning, rening och skyfall har en dagvattenutredning tagits fram (WRS, 2020). Dagvattenutredningen har baserats på ett tidigare förslag som innebär mer hårdgjord yta än förslaget med konceptförskolan. Därför har resultatet i utredningen fortfarande bedömts vara tillräckligt som utgångspunkt för dagvattenhanteringen. Illustrationerna har därför en annan byggnad än det faktiska förslaget.

Dagvattenutredningen visar att inom kvartersmarken behövs en magasinvolym på 53 m³ och för den allmänna platsmarken behövs en magasinvolym på totalt 9 m³. Detta för att hantera en regnvolymer på 20 mm inom kvartersmarken. Magasinsbehovet kan uppnås på olika sätt beroende på vilka dagvattenåtgärder som väljs. De åtgärder som

föreslagits i dagvattenutredningen är 108 m² växtbäddar, 956 m² genomsläpplig beläggning och 7 st träd i skelettjord varav två är placerade på allmän plats.

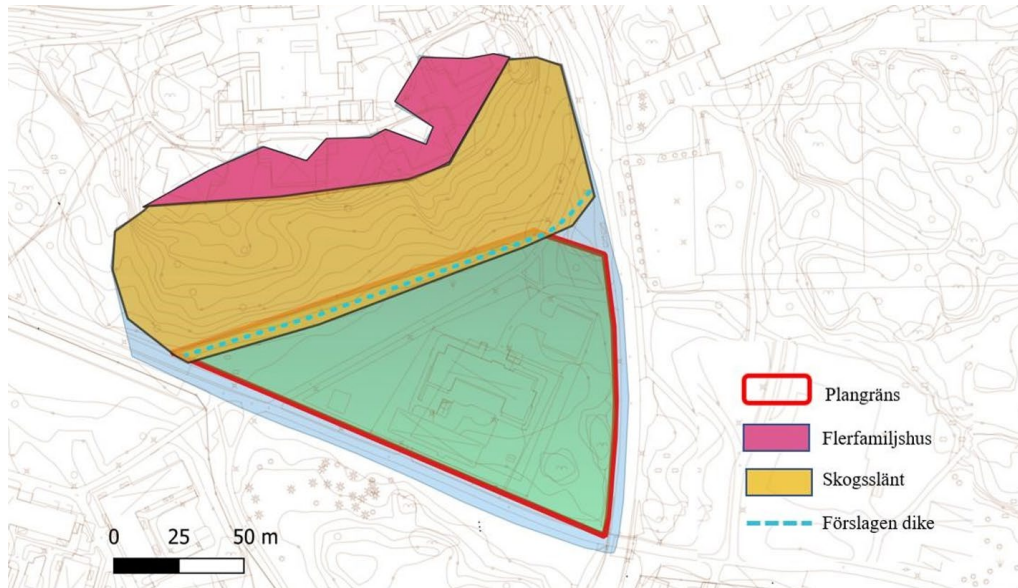

Schematisk skiss på hur dagvattnet kan lösas inom kvartersmark och allmän platsmark genom växtbäddar, genomsläpplig beläggning och träd i skelettjord. Utklipp från Dagvattenutredning för detaljplan vid förskolan Kardemumma inklusive uppdaterad bilaga 3, WRS (2020-09-25).

Baserat på åtgärdsförslagen visar dagvattenutredningen att belastningen från kvartersmark minskar för alla ämnen förutom PAH. För allmän platsmark ökar belastningen för alla ämnen förutom krom. Totalt sett för hela planområdet beräknas det endast bli en ökning av suspenderat material (SS) och kadmium. Kraven på att utsläppen av övergödande ämnen och föroreningar ska minska kan uppnås genom rening av förorenat dagvatten, innan utsläpp till ytvattenrecipienten.

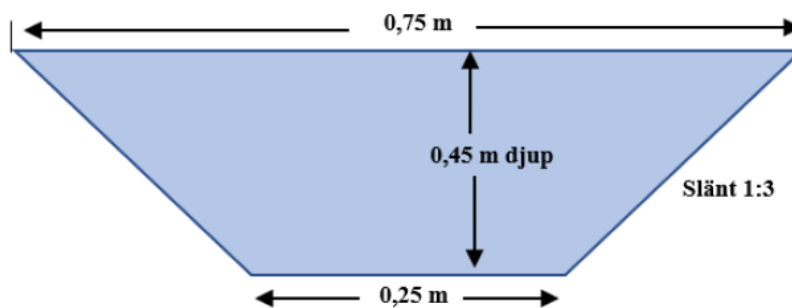
Dagvattenhanteringen regleras med planbestämmelser om att endast 40 % av kvartersmarken får hårdgöras samt att dagvatten ska avledas till fördröjningsytor inom kvartersmarken med en volym på 53,0 kubikmeter. Till hårdgjorda ytor räknas takyta, marksten, betong och asfalt. Gräsarmerad betong, permeabel asfalt, grusgångar, gräsmattor, sand, bark, regnbäddar och planteringar bedöms ha genomsläpplig yta.

Dagvatten från skogen som ligger på höjden väster om planområdet rinner idag till ett grunt dike vid gränsen till planerad allmän platsmark. Den planerade utformningen av allmän platsmark kommer inte att påverka ytavrinning från skogsslätten. Befintligt dike förlängs därför så att det bildar ett avskärande dike längs med hela skogsslätten.

Markanvändning i det tekniska avrinningsområdet för diket (rosa och gul färgad), utklipp från Dagvattenutredning för detaljplan vid förskolan Kardemumma inklusive uppdaterad bilaga 3, WRS (2020-09-25)

Ungefärlig utformning av dike

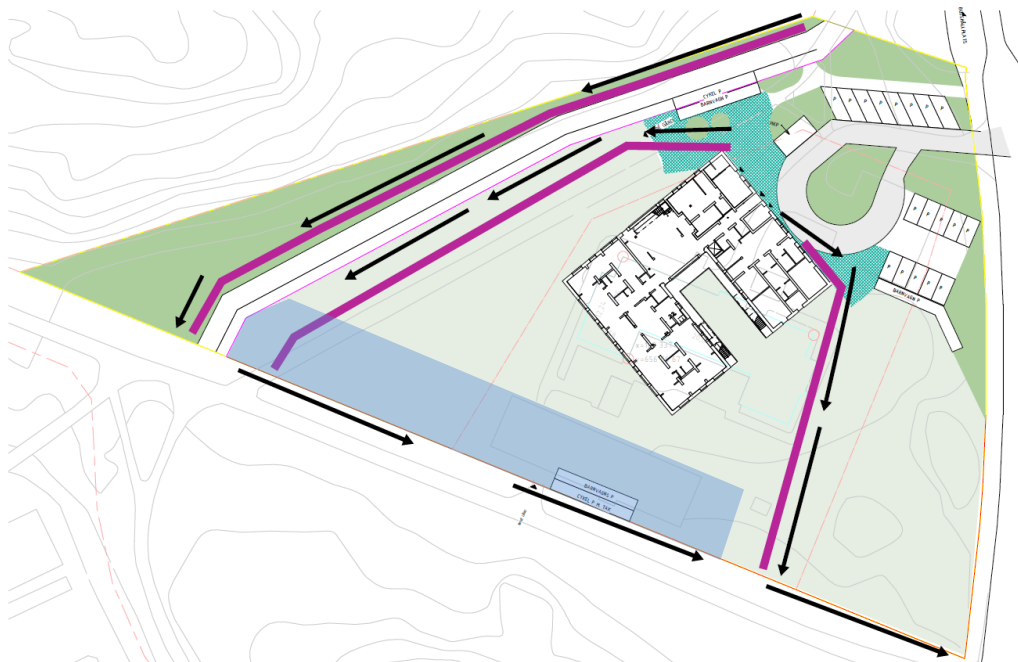

Typsektion för dike, utklipp från Dagvattenutredning för detaljplan vid förskolan Kardemumma inklusive uppdaterad bilaga 3, WRS (2020-09-25)

Grundvattenrör har installerats i mitten av planområdet för att säkerställa att föreslagna åtgärder är möjliga och inte påverkar grundvattnet. Grundvattennivån var vid mätillfället +37,6, vilket motsvarar ett djup på ca 2 m under marknivån. Grundvattennivån indikerar inga konflikter med de föreslagna dagvattenåtgärderna.

Skymfall

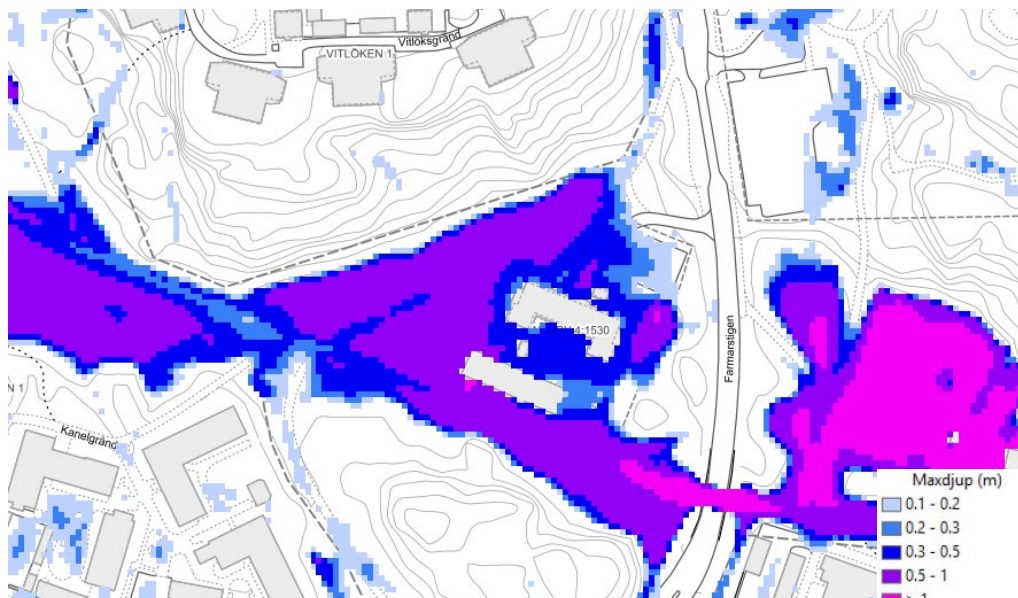
Vid skymfall finns det risk för stående vatten inom planområdet. För att minska risken för skador på byggnaden vid översvämningar så ska lågstråk anläggas inom planområdet som avleder höga flöden söderut, dels till nedsänkt ytor inom fastigheten som fungerar som utjämnande magasin samt till gång- och cykelvägen. En planbestämmelse om lägsta nivå för färdigt golv används för att säkerställa att byggnaden inte skadas samt för att möjliggöra en säker utrymning av förskolan.

Karta med ungefärlig placering av lågstråk (lila linjer), avrinningsriktning (svarta linjer) samt område där marknivå inte får höjas (blå markering), kartan är framtagen av Tyresö kommun baserat från underlag från WRS, Tengbom och Cedervall Arkitekter, (2020)

Inom planområdet finns en lågpunkt. Lågpunktens kapacitet får inte minska för att planförslaget inte ska innebära konsekvenser nedströms. Då paviljongen tas bort från den lägsta delen av planområdet i söder och en ny byggnad planeras i planområdets norra del, bedöms utjämningskapaciteten inte minska inom planområdet. Det finns även möjlighet till att öka utjämningskapaciteten inom fastigheten genom att sänka marknivån för gårdsytan i den södra delen av planområdet (markerat med blått i kartan ovan). Genom medveten höjdsättning av gården och fränlut från byggnaderna kan risken för skada på byggnader minimeras och utjämningskapaciteten bibehållas i området. Prickmark samt en bestämmelse om att marken inte får höjas placeras därför inom planområdets lägsta del.

Kartan nedan visar ett 100-årsregn med klimatfaktor 1,3. I samband med genomförande av detaljplanen så kommer större delen av markhöjden inom det område som är blått (mörkblått, blått och ljusblått) att höjas ca 0,2 m vilket innebär att stående vatten inom det området kommer att vara mellan 0,0-0,3 m. Med lågstråk runt byggnaden söderut är vattennivån runt byggnaden inte högre än 0,1 m. Nivån bedöms inte innebära att byggnaden skadas samt möjliggör utrymning.

Karta över maximalt vattendjup vid 100-årsregn med klimatfaktor 1,3, Tyresö kommuns interna webbkarta (2020)

Miljö, hälsa och säkerhet

Planområdet ligger inte inom ett område där risker för miljö, hälsa eller säkerhet föreligger. Planförslaget bedöms heller inte leda till att sådana risker uppstår.

Förorenad mark

Det finns inga kända markföroreningar inom eller i närheten av planområdet. Det finns inte heller några indikationer på att det skulle ha funnits verksamheter inom området som kunnat medföra föroreningar av marken. Planförslaget bedöms inte riskera medföra föroreningar av marken.

Radon

Planområdets mark bedöms ha lågrisk för markradon. Byggnader för stadigvarande vistelse ska utföras radonsäkert.

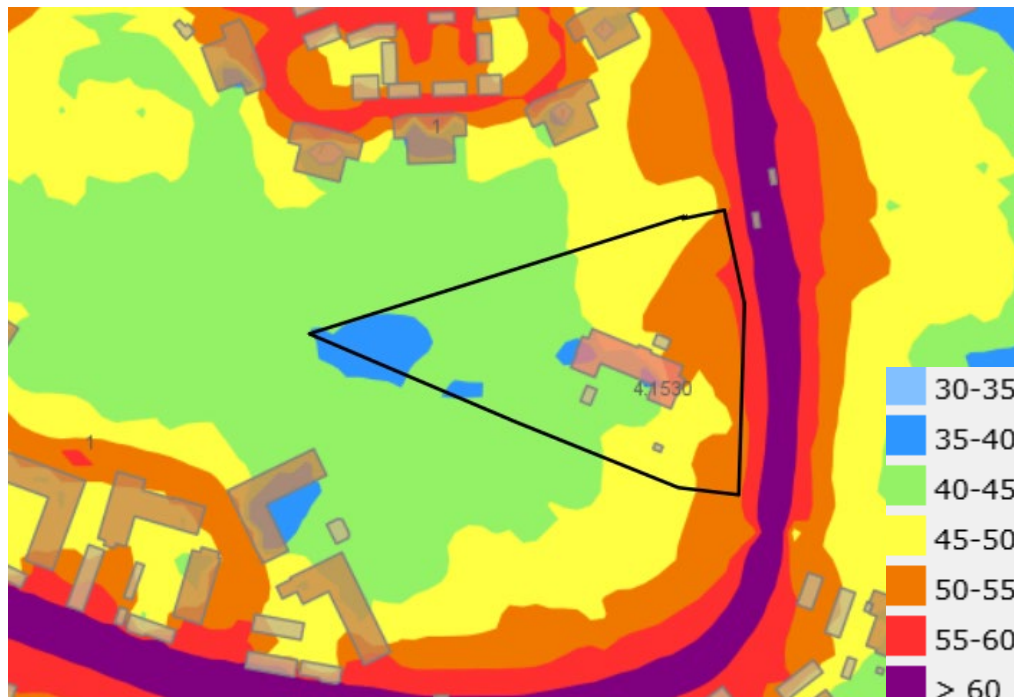
Buller

Nulägesbeskrivning

Enligt naturvårdsverket bör ekvivalent ljudnivån för trafikbuller på 50 dBA med en maximal ljudnivå på 70dBA underskridas på de delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet. För äldre förskolor och skolor bör vistelseytor inom skolgården ha högst 55 dBA som ekvivalent nivå samt att den maximala nivån, 70 dBA överskrids maximalt 5 ggr per genomsnittlig maxtimme, under den tid som skolgården nyttjas.

På den östra delen av planområdet, närmast vägen är den ekvivalenta ljudnivån mellan 50-55 dBA (se kartan nedan). Detta sjunker gradvis ner till 35-40 dBA i den västra delen av förskolegården. Den del av förskolegården som har ljudnivåer över 50 dBA är cirka 10 meter från planområdesgränsen och ligger på en kuperad del av

förskoleområdet eller är den yta som planeras med parkering och infart. Den delen kommer inte att utgöra förskolegårdens primära vistelseyta.

Bullerkarta med planområdet markerat med en svart gräns. Inom planområdet varierar ljudnivåerna mellan 35-55 dBA, Tyresö kommuns interna webbkarta (2020)

Planförslag och konsekvenser

Detaljplanen bedöms inte påverkas av ljudnivåer som riskerar överskrida gällande riktlinjer på delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet. Planförslaget bedöms heller inte leda till ökade ljudnivåer som riskerar att överskrida riktlinjerna.

Geotekniska förhållanden

Nulägesbeskrivning

Ett PM för Geoteknik samt markteknisk undersökningsrapport, MUR, har tagits fram. I det undersökta området består jorden av fyllning ovan torrskorpelera som underlagras av lera. Under leran finns ett lager friktionsjord som troligtvis består växelvis av silt och sand ovan morän som i sin tur vilar på berg.

I utförda undersökningspunkter ligger berget som djupast i västlig riktning om befintlig byggnad där sonderingen visar förmodat berg på nivå + 29,5. Som högst ligger bergnivån på + 37,9 i mitten av området.

En bergsbesiktning har utförts i förhållande till rasrisken för skogspartiet mellan befintlig förskola och Farnmarstigen, samt skogsbländ mellan gång- och cykelväg och bebyggelse på Vitlöksgränd.

Vid Farnmarstigen finns en bergsskärning som ingår i ett bergparti som mot befintlig skolgård och utgör naturlig håll, opåverkad av sprängning. Stabiliteten bedöms god. Noterbart är att det finns äldre gjutna betongrester på bergpartiet, rester av en trappa samt lägre betongvallar.

I den nordvästra delen av besiktningsområdet kommer tillbyggnad av förskolan att ta grönytan mot befintlig gång- och cykelväg i anspråk. Ny gång- och cykelväg hamnar i släntfot av naturlig skogsslänt som vetter mot bebyggelsen vid Vitlöksgränd. Detta område bedöms ej utgöra något bergtekniskt problem, då lutningen är flack och inga större lösa block finns i terrängen.

Planförslag och konsekvenser

Det bedöms i dagsläget ej finnas några bergtekniska frågeställningar som särskilt bör beaktas inför fortsatt projektering. Behovet av bergschakt för nybyggnation bedöms som ringa utifrån topografiska förhållanden på plats. För att skogspartiet skall kunna nyttjas som förskolegård ska eventuella armeringsjärn och liknande rensas bort från bergpartiet mot Farmarstigen.

Leran i området antas vara något sättningkänslig och markuppfyllnad eller grundvattensänkning kan orsaka marksättningar. Markuppfyllnader från dagens nivåer kan delvis behöva ersättas med lättfyllning för att undvika skadliga sättningar. Vid dörrar och entréer rekommenderas länkplattor för att undvika sättningsdifferenser mellan byggnaden och omgivande mark.

Planerad byggnad grundläggs på slagna spetsbärande pålar till fast botten/berg. Där jorddjupet understiger 3 m kan grundläggning på plintar eller borrarade stålrörspålar bli aktuellt. Man bör särskilt beakta vilken golvnivå som skall väljas med hänsyn till risk för sättningar inom omgivande mark samt risk för översvämning.

Schaktdjup för grundläggning av byggnader och ledningar är hittills okända. Troligtvis kommer inga större schaktdjup att krävas. Schakt med slänt kan utföras ner till 2 m djup (om utrymme för slänter finns) i lutning 1:1,5 (vertikal: horisontell) under förutsättning att den närmaste metern från släntkrön är obelastad. Vid djupare schakt än 2 m ska en detaljerad stabilitetsberäkning utföras. Vid byggande ska trafik och maskiner hålla ett säkerhetsavstånd på minst 1,5 m från släntkrön.

När det är aktuellt att påbörja projektering måste kompletterande undersökningar utföras enligt rekommendationerna i utredningen.

I projekteringen ska bland annat en stabilitetsberäkning utföras för den planerade vändslingan med befintliga markförhållanden samt bankhöjd och laster. Om stabiliteten är tillfredställande kan slingan byggas med vägbanksmaterial (friktionsmaterial). Om stabiliteten visar sig vara för låg, kan man ersätta den tunga fyllningen med lättare material för att klara kraven på stabiliteten.

Kulturmiljö

Fornlämningar

Nulägesbeskrivning

Inga kända fornlämningar finns i området. Om man vid grävning eller annat arbete skulle påträffa fornlämningar som inte tidigare varit kända, föreligger anmälningsplikt enligt lagen om kulturmiljö (1988:950).

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget medför inga förändringar.

Service

Nulägesbeskrivning

Planområdet ligger centralt beläget i Tyresö, cirka 1,2 km från Tyresö centrum vilket fungerar som en nod för kollektivtrafiken i kommunen. Här finns även ett stort utbud av handel och övrig service samt anslutning till Stockholm med kollektivtrafik.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget innebär ökad samhällsservice i form av utökad förskoleverksamhet i området.

PostNord

Nulägesbeskrivning

Kommunen uppmanar till att placera och utforma postutlämning enligt PostNords rekommendation.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget medför inga förändringar.

Teknisk försörjning

Infrastruktur

Nulägesbeskrivning

Det finns en befintlig infrastruktur för vatten och avlopp, värme, el- och fiberledningar.

Fjärrvärme finns inte i närområdet idag.

Planförslag och konsekvenser

Planförslaget medför ledningsflytt av Skanovas ledningar, Vattenfall Eldistribution ABs ledningar samt belysningsledningar i samband med flytt av gång- och cykelvägen.

Planbestämmelser

Nedan redovisas plankartans bestämmelser med tillhörande förklaring och syfte.

Bestämmelse:	Förklaring/Syfte:	Lagstöd:
PARK	Park. Inom området ska gång- och cykelväg och dike anläggas.	PBL 4 kap. 5 § punkt 2
S	Förskola. Inom området ska förskola och kompletterande funktioner anläggas. Parkering, infart,	PBL 4 kap. 5 § punkt 3

	cykelparkering, lekutrustning är några av dessa funktioner.	
e ₁	Största exploatering är 1 450 kvm byggnadsarea. Inom byggnadsarean ska även förråd, barnvagn-/cykelparkeringar ingå.	PBL 4 kap. 11 § punkt 1
:: ::	Marken får inte förses med byggnad. Syftet är att området inte får förses med byggnad.	PBL 4 kap. 11 § punkt 1
	Högsta nockhöjd över angivet nollplan är 51,5 meter. Utöver angiven nockhöjd får teknikutrymmen uppföras till en höjd av 5,0 meter. Teknikutrymmets bruttoarea får omfatta maximalt 30 % av takytan och ska vara indraget minst 2,0 meter vid fasad mot infart. Syftet är att säkerställa att konceptförskolan ryms inom detaljplanen samt att teknikutrymmet inte upplevs dominerande därför inskjutet vid fasaden mot infarten.	PBL 4 kap. 11 § punkt 1
En volym på 53,0 kubikmeter dagvatten ska fördröjas inom området för kvartersmark. Syftet är att säkerställa att behovet av rening och fördröjning uppnås.		PBL 4 kap. 16 § 1
b ₁	Byggnad ska utföras med en lägsta nivå på färdigt golv på +40,5 meter över nollplanet, Syftet är att säkerställa att utrymning kan ske vid skyfall samt att bygganden inte skadas vid skyfall. Bestämmelsen gäller byggnader där människor vistas, gäller ej förråd och liknade.	PBL 4 kap. 16 § 1
n ₁	Markens topografi och naturmarkskaraktär ska bevaras. Syftet är att säkerställa att gården har en varierad karaktär men också att inte riskera att det gröna sambandet minskar till följd av detaljplanen.	PBL 4 kap. 10 §
Endast 40 % av kvartersmarken får hårdgöras. Syftet är att säkerställa att dagvatten kan infiltreras inom gården. Till hårdgjorda ytor räknas takyta, marksten, betong och asfalt. Gräsarmerad betong, permeabel asfalt, grusgångar, gräsmattor, sand, bark, regnbäddar och planteringar bedöms ha genomsläpplig yta.		PBL 4 kap. 10 §

n ₂	<p>Marken får inte vara högre än +39,8 meter över nollplanet.</p> <p>Syftet är att säkerställa att planförslaget inte innebär konsekvenser nedströms vid stora skyfall.</p>	PBL 4 kap. 10 §
a ₂	<p>Marklov krävs för trädfällning av träd med en stamdiameter över 10 cm 1,0 meter ovan mark. Lov får ges för enstaka träd om det krävs av säkerhets- eller naturvårdsskäl.</p> <p>Syftet är att säkerställa att området kan användas av förskolan utan att skogsområdets karaktär förändras.</p>	PBL 4 kap. 15 § 3
Genomförandetiden är 5 år.		PBL 4 kap. 21 §

GENOMFÖRANDE, EKONOMI & ANSVAR

Genomförande

Nedan redovisas de organisatoriska, fastighetsrättsliga, ekonomiska och tekniska åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen. Detta är en del av planhandlingarna och ska vara vägledande vid genomförandet av planen.

Genomförandetid

Detaljplanens genomförandetid är 5 år från det datum då beslutet att anta detaljplanen har vunnit laga kraft. Detta är den kortaste genomförandetid en detaljplan kan ges.

När planens genomförandetid börjar har fastighetsägarna rätt att få bygglov enligt planen. Före genomförandetidens utgång får detaljplanen endast ändras eller upphävas om det är nödvändigt på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt, vilka inte kunnat förutses vid planläggningen, eller med berörda fastighetsägares godkännande. Efter genomförandetiden fortsätter planen att gälla till dess den ändras eller upphävs. Endast de verksamheter som detaljplanen möjliggör kan genomföras så länge detaljplanen gäller.

Tidplan för genomförande

Detaljplanen vinner laga kraft tidigast kvartal 1, 2021. Först då kan fastighetsbildning göras av Lantmäteriet och bygglov ges av kommunen. Processen för fastighetsbildning tar cirka 6 månader.

Organisatoriska frågor

Huvudmannaskap

Detaljplanen innefattar allmän platsmark. Kommunen är huvudman för allmänna platser samt ansvarar för utbyggnad av allmän platsmark.

Tyresö kommun är huvudman för de allmänna vatten- och avloppsanläggningarna och fibernät.

Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för elledning på allmän platsmark fram till anslutning i byggnad.

Skanova AB ansvarar för tele- och fiberledningar på allmän platsmark medan fastighetsägaren ansvarar för anläggning av ledningskanalisation inom den egna fastigheten..

Inom kvartersmark ansvarar fastighetsägare för utbyggnad samt flytt av alla typer av ledningar inom kvartersmark. Kommunen är fastighetsägare för kvartersmarken inom planområdet.

Fastighetsrättsliga frågor

Markägoförhållande

Planområdet utgörs av fastigheten Näsby 4:1530 och en del av Näsby 4:1469. Båda fastigheterna är i kommunal ägo och förskolan Kardemumman drivs i kommunal regi. Fastigheten Näsby 4:1530 ligger på Farmarstigen 4 i Bollmora, mellan Farmarstigen och Örtstigen.

Fastighetsreglering/ fastighetsbildning

Båda fastigheterna är i kommunal ägo. För att anpassa fastighetsindelningen till detaljplanens användningsgränser överförs genom fastighetsreglering en del av Fastigheten Näsby 4:1469 till fastigheten Näsby 4:1530.

Rättigheter och gemensamhetsanläggningar

Inom fastigheten Näsby 4:1469 finns ett antal inskrivna avtalsservitut, majoriteten berörs dock inte av planförslaget. Avtalsservitutet (D-2018-00228646:1.1) kan beröras av exploateringen men bedöms kunna ligga kvar i sitt befintliga läge. Inom Näsby 4:1530 finns ett avtalsservitut (01-IM8-82/19220.1) för kraftledning. I samband med detaljprojektering fastställs om ledningarnas läge påverkas.

Ansökan

När detaljplanen vunnit laga kraft kan fastighetsrättsliga åtgärder ske. Ansökan om avstyckning, marköverföring genom fastighetsreglering samt bildande av gemensamhetsanläggning, ledningsrätt eller servitut inlämnas till Lantmäterimyndigheten, Box 47700, 117 94 Stockholm.

Tekniska frågor

Utbyggnad av allmän platsmark samt kvartersmark

Kommunen ansvarar för utbyggnad av allmän platsmark, dvs. gator, gång- och cykelvägar. Eftersom förskolan ägs av kommunen så ansvarar även kommunen för utbyggnad inom kvartersmark.

VA-utbyggnad

Befintlig fastighet är ansluten till det befintliga VA-nätet. Ledningar inom kvartersmark byggs och förvaltas av respektive fastighetsägare. Det finns en möjlighet att utöka kapacitet för dricksvatten. En kraftigare avsättning finns i fastighetsgräns för dricksvatten men förskolan tillgodogör sig inte den större kapaciteten förrän hela sträckan fram till byggnaden är anlagd. I samband med att man dimensionerar upp ledningen för dricksvatten finns även möjlighet att göra detta för spilledningen. Detaljer angående detta bör utredas i samband med kommande projektering.

I samband med byggnation ska brandvattenförsörjningen ses över. Närmaste brandpost är cirka 100 meter från uppställningsplats för räddningstjänst men endast 55 meter från fastigheten. Om ingen ny brandpost planeras kan en ny placering av uppställningsplats vara ett alternativ.

EI- Fiber- Belysning- och teleledningar

Befintlig fastighet är ansluten till elnätet. Vattenfall Eldistribution AB ansvarar för elledning på allmän platsmark fram till anslutning i byggnad. Vattenfall Eldistribution har elnätanläggningar inom området och inom närområdet för aktuell detaljplan bestående av 24 kV markkabel, 0,4 kV markkabel, samt kabelskåp.

Vattenfall Eldistributions bedömning är att befintliga 0,4 kV markkabel, servisledning till befintlig byggnad måste flyttas. Vid ny infart till fastigheten skall befintlig markkabel förläggas i rör. Befintliga elnätanläggningar måste hållas tillgängliga under alla skeden av plangenomförandet.

Skanova har ledningar inom planområdet. Flytt av ledningarna krävs för genomförande av planförslaget. Ledningsflytten ska ske i samband med flytten av gång- och cykelvägen.

Vid eventuella schaktningsarbeten skall kabelutsättning begäras.

Befintlig förskola är ansluten till kommunens fibernät. Planförslaget innebär ingen förändring angående fiberanslutningen. Om en eventuell ledningsflytt behövs så är det endast inom kvartersmarken och är fastighetsägarens ansvar.

Förslaget innebär att gång- och cykelvägen kommer att flyttas och ledningar till belysning kommer därför också att flyttas. Kommunen äger belysningsledningarna i området.

Uppvärmning

Förskolan har idag bergvärme och planförslaget innebär ingen förändring angående uppvärmningskälla.

Avfall

Förskolan planeras med ett nytt soprum. Vändplanen anpassas enligt kommunens riktlinjer med 18 m i diameter, samt 1,5 m buffertzona. Lastplatsen sker i vändplanen men med tillräckligt stor vägbredd för att en personbil ska kunna ta sig förbi. Mellan sopbilens bakparti till avfallsrummets dörr får det max vara 10 m.

Etablering

Under tiden som området byggs ut behövs etablerings- och upplagsområden för material som används vid byggnationen. Detta ska ske inom det område som planläggs för förskola. Om möjligt ska ytan som idag utgörs av parkering och infartsväg vara huvudsaklig yta för etablering. Inom allmän plats kan hela området för parkmark stängas av under ombyggnation eftersom det finns en gång- och cykelväg på östra sidan av Farmarstigen som har samma funktion.

Ekonomiska frågor

Planavgift

Planarbetet finansieras genom planenhetens driftbudget. Planavgift ska därmed ej tas ut vid bygglovsprövning.

Bygglov

Förutom avgift för bygglov och anmälan tas avgift ut för nybyggnadskarta, utstakning samt lägeskontroll och debiteras enligt gällande taxa.

Fastighetsbildning

Lantmäterimyndigheten debiterar efter taxa. Kostnaden för fastighetsbildning varierar således beroende på hur omfattande och tidskrävande ärendena är. För att genomföra planen kommer fastighetsbildningar behövas göras.

Fastighetsägaren betalar fastighetsbildningskostnaden för fastighetsbildning på kvartersmark enligt detaljplan.

Vatten och avlopp (VA)

Fastigheten är redan ansluten till VA-nätet. Fastighetsägaren ska betala en bruksavgift (periodisk avgift) enligt kommunens vid tillfället gällande VA-taxa.

EI, Tele och Fiber

För uppgift om elanslutningsavgift eller beställning av kabelutsättning på privat tomt kontakta Vattenfall Eldistribution AB. För uppgift om anslutningsavgift för fiber och tele kontakta Telia Sverige AB.

Medverkande tjänstemän

Följande tjänstemän från Tyresö kommun har medverkat i projektgruppen som tagit fram planen:

Elanor Holm	Planarkitekt (projektledare)
Dijedona Kelmendi	Exploateringsingenjör (projektledare)
Louise Bergman	Projektledare
Bernt Eklund	Projektchef
Naser Daabas	Projekteringsledare
Peter Dalhamn	Trafikplanerare
Anna Alfredsson	Mättningsingenjör
Aneta Walczak	Mättningsingenjör
Leo Blym	Bygglovshandläggare
Klas Modin	Bygglovshandläggare
My Lundblad Wistedt	Strategisk arkitekt

Monica Juneheim

Planchef

Elanor Holm

Planarkitekt